

Jaarverslag 2016

April 2017

**KAMPHUIS &
BERGHUIZEN**
ACCOUNTANTS / BELASTINGADVISEURS

Hilversum, 24 APR. 2017

Paraaf voor identificatiedoeleinden: 8

Inhoudsopgave jaarverslag 2016

Bestuursverslag	pagina 2-7
Verslag van de Raad van Toezicht	pagina 8
Overzicht Raad van Toezicht en bestuur	pagina 9

Jaarrekening

1. Balans per 31 december 2016	pagina 10
2. Staat van baten en lasten over 2016	pagina 11
3. Kasstroomoverzicht over 2016	pagina 12
4. Grondslagen voor de financiële verslaggeving	pagina 13-15
5. Toelichting op de balans per 31 december 2016	pagina 16-19
6. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	pagina 20-24
7. Overige gegevens:	
Resultaatverdeling/Gebeurtenissen na balansdatum/ Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	pagina 25-27

Stichting Hart
Kleine Houtweg 18
2012 CH Haarlem
KvK 52788636
www.hart-haarlem.nl

Bestuursverslag | Hart 3.0

In 2016 heeft Hart door middel van een mix van bezuinigen, hervormen en investeren de in 2015 ingezette lijn richting een structureel gezonde organisatie voortgezet. Het beleid rustte op 4 pijlers:

1. Versterken van de rol van de afdeling Cultuur in School (CiS)
2. Efficiency en hervorming binnen de afdeling Cultuur in Vrije Tijd (CiVT)
3. Ombouwen van de afdeling Huren bij Hart -> Thuis bij Hart
4. Versterken van het externe netwerk: samenwerking culturele partners

De wijze waarop deze pijlers zijn uitgewerkt wordt nader toegelicht in de desbetreffende hoofdstukken. Voor een overzicht van de reguliere activiteiten bij CiS, CiVT en Thuis bij Hart verwijs ik graag naar het activiteitenverslagen in de bijlagen bij dit jaarverslag.

Keuze voor nieuw meerjarenbeleid 2017 – 2020

Aan de instellingen uit de culturele basisinfrastructuur, waar Hart er een van is, heeft de gemeente Haarlem in 2016 gevraagd om een meerjarenbeleid voor de periode 2017 – 2020 te formuleren, om op basis hiervan een meerjarige subsidie-afspraken aan te kunnen gaan.

Hart heeft de meerjaren visie neergelegd in het beleidsplan “Hart 3.0”, waaraan MT, OR en RvT zich in augustus 2016 hebben gecommitteerd.

De *inhoudelijke basis* voor dat beleidsplan werd gevormd door ontwikkelingen in de cultuureducatie in Nederland in het algemeen, en door beleidskeuzes binnen de afdeling Cultuur & Economie van de gemeente Haarlem in het bijzonder. De rol van culturele instellingen zoals Hart is sinds enkele jaren aan het veranderen. Het eigen aanbod op het gebied van cursussen en lessen moet in toenemende mate kostendekkend worden. Parellel hieraan wordt de rol binnen en betekenis voor het primair en voortgezet onderwijs steeds belangrijker. Juist daar kan een organisatie als Hart zijn meerwaarde bewijzen. Zowel gemeentelijk als landelijk subsidiebeleid is meer en meer gestoeld op het inzicht dat cultuuronderwijs op scholen, als onderdeel van het reguliere curriculum, een krachtige impuls behoeft. En dat de ontwikkeling en uitvoering daarvan het beste belegd kan worden bij organisaties die daar gespecialiseerd in zijn - zoals Hart.

De *financiële basis* voor Hart 3.0 werd gelegd door verschillende scenario's door te rekenen. Daaruit bleek dat Hart bij ongewijzigd beleid in combinatie met de in omvang en betekenis toenemende rol voor CiS, het negatief eigen vermogen niet in het noodzakelijke tempo weg zou kunnen werken. Er moest dus ook om financiële redenen iets grondig veranderen.

In gesprekken met de gemeente Haarlem werd bovendien duidelijk dat de reeds aangekondigde en ingeboekte bezuiniging op onze exploitatiesubsidie niet ter discussie staat, en dat Hart geen extra middelen ter beschikking gesteld krijgt, hoewel ook de gemeente inziet dat als gevolg van de uitbreiding van de vraag aan CiS (o.a. adviesbureau) dit extra geld wel nodig zou zijn. De opdracht aan Hart was en is om dit binnen de bestaande middelen op te vangen.

Het vorige businessplan “Zuurstof voor de Geest” bevatte een aantal zienswijzen en uitgangspunten die niet houdbaar zijn gebleken. Prognoses over lesgeld inkomsten, toerekening van kosten en opbrengsten bleken inmiddels door de tijd achterhaald.

De financiële meerjarenprognose 2017 - 2020 is dan ook op grond van actuele kennis en inzichten opnieuw opgesteld. Daarbij zijn twee varianten uitgewerkt: eentje mét en eentje zonder CiVT, waarbij die laatste ervan uitgaat dat er inkomsten zullen zijn uit verhuur van lesruimtes aan docenten. De uitgangspunten voor deze twee varianten waren identiek: conservatief-realistisch en voor zover mogelijk / voorhanden gebaseerd op daadwerkelijke ervaringscijfers en toetsbare kennis.

Het was evident dat over een periode van 4 jaar (2017 – 2020) genomen de variant *zonder* CiVT een financieel gezonder Hart zou opleveren. Hart heeft een fors negatief eigen vermogen als gevolg van de reorganisatie in 2014; om die te kunnen bekostigen is er een lening afgesloten van 1.3 mln, die Hart geacht wordt in de periode 2015 -2025 (de looptijd van de lening) terug te verdienen. Hart dient dus een minimaal € 130.000 positief resultaat per jaar te realiseren, alleen al om de lening af te lossen. Voor de looptijd van het meerjaren beleidsplan en de bijbehorende meerjaren subsidie afspraak met de gemeente Haarlem (2017 – 2020) is minimaal een positief resultaat van in totaal € 520.000 nodig (4 x € 130.000).

De doorrekening van de twee varianten liet het volgende zien:

Bij ongewijzigd beleid zou Hart in de periode 2017 – 2020 een positief resultaat van in totaal € 246.000 uit reguliere exploitatie realiseren, € 274.000 te weinig. En dat terwijl Hart in 2015 het noodzakelijke positief exploitatiesaldo van € 130.000 ook al niet gehaald heeft.

Als alternatief scenario is daarom het verder ombuigen van de afdeling CiVT grondig onderzocht. Dat lag immers inhoudelijk voor de hand, zoals hierboven al aangegeven.

Alles in aanmerking genomen boekt Hart in dat tweede scenario voor de periode 2017 – 2020 in totaal een positief resultaat van € 460.000, waarbij uiteraard is meegenomen dat er ook kosten gemaakt moeten worden voor de reorganisatie. Deze kosten zijn zo goed mogelijk ingeschat / getoetst aan de praktijk met de in de zomer van 2016 beschikbare kennis. Inmiddels (voorjaar 2017) is gebleken dat deze reorganisatie geen € 170.000 maar € 110.000 zal kosten; een meevaller van € 60.000. De verwachting is dan ook dat Hart de benodigde € 520.000 (periode 2017 – 2020) bij doorvoeren van het alternatieve scenario kan behalen.

Belangrijker nog wel is dat het alternatieve scenario bij gelijkblijvende omstandigheden in de periode 2021 – 2025 jaarlijks een positief resultaat van € 150.000 tot € 200.000 mogelijk maakt. Over de gehele looptijd van de lening (2015 – 2025) is dan uiteindelijk het negatief eigen vermogen in versneld tempo weggewerkt kan worden. Voor de periode daarna stelt Hart als doel een continuïteitsreserve te vormen ter hoogte van een bedrag gelijk aan ½ jaar van de vaste kosten.

De OR van Hart is in 2016 op verschillende momenten geïnformeerd en betrokken. Er is in november 2016 een formele adviesvraag gesteld en de OR heeft positief geadviseerd over de koers, met een aantal vragen en aandachtspunten op het gebeid van alternatieve scenario's. Alle berekeningen zijn intensief gemonitord en getoetst door de gemeente en door de RvT. De toetsing door de gemeente is het gevolg van het feit dat Hart onder verscherpt financieel toezicht van de gemeente staat, in verband met het aanzienlijke negatief eigen vermogen.

Interne wijzigingen

Door het onvoorziene, vrijwillige vertrek van twee MT leden is de samenstelling van het MT van Hart in 2016 gewijzigd. Voorsortierend op de situatie na de zomer van 2017 (Hart 3.0) is er besloten om het Mt terug te brengen tot 4 leden:

Margi Kirschenmann, voorheen Hoofd Projectbureau Cultuur in School, eind 2016 gewijzigd in Hoofd CiS

Judith van der Wildt, Programmering en Marketing

Gabrielle Schretzmeijer, financiën & control

Frans Funnekotter, voorzitter MT, Thuis bij Hart, Bedrijfsvoering

PopCentrum

In 2016 heeft Hart samen met het Patronaat intensief gewerkt aan het opstellen van het Bedrijfsplan PopCentrum het Slachthuis, een samenwerking tussen het Patronaat en Hart, met oefenruimtes, lesruimtes voor popmuziek en een bescheiden podiumfaciliteit. Nadat in 2015 allerlei al dan niet tijdelijke locaties zijn onderzocht voor de vestiging van het PopCentrum is eind 2015 gekozen om in te zetten op het voormalige Slachthuisterrein als de plek waar in de toekomst dit PopCentrum zijn huis zal krijgen. Binnen de gemeente is er veel draagvlak voor deze locatie, en het toekomstige PopCentrum wordt beschouwd als een van de aanjagers voor de ontwikkeling van dit terrein.

Patronaat en Hart hebben in 2016 hun commitment voor deze locatie en voor hun onderlinge samenwerking op schrift gesteld. Er is een bouwkundig programma van Uitgangspunten geformuleerd, een berekening van benodigd vloeroppervlak, ruimtes, materialen en voorzieningen. Er zijn verschillende varianten voor de constructie huurder – verhuurder uitgewerkt, waarbij de voorkeur van Patronaat en Hart de variant is waarin de gemeente Haarlem de eigenaar van het onroerend goed blijft en als verhuurder optreedt. In 2017 wordt hierover een beslissing genomen.

Intussen is de samenwerking op bescheiden schaal al wel begonnen. Op 3 oktober 2016 werd bij wijze van pilot alvast een tijdelijke combinatie oefenruimtes-lesruimtes popmuziek in gebruik genomen, waarbij Patronaat en Hart samen optrekken. Zie hiervoor verder in de bijlage Thuis bij Hart.

Social return on Investment (SROI)

Hart dient op grond van gemeentelijk beleid 5% van de loonsom te besteden aan arbeidsplaatsen voor uitkeringsgerechtigden, stageplaatsen, werkervaringsplekken. Het beleid op dit onderwerp staat bij Hart nog in de kinderschoenen, omdat het bij Hart de afgelopen periode behoorlijk turbulent is geweest op het gebied van HRM. We doen wel het nodige, maar het kan niet gegarandeerd worden dat dit nu reeds de gevraagde 5% is.

Hart heeft in 2016 een werkervaringsstage geboden aan een studente facilitaire dienstverlening en aan een studente marketing.

Governance Code Cultuur

De 9 principes uit de Governance Code Cultuur (GCC) worden bij Hart als volgt toegepast:

1. Het bestuur is verantwoordelijk voor het in acht nemen van de GCC – de toepassing van de GCC wordt door de directeur bestuurder geregeld geagendeerd in de vergaderingen van de RvT;
2. Het besturingsmodel is bewust gekozen en sluit aan op de statuten van de stichting;
3. De verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder is vastgelegd in een directiestatuut;
4. De RvT heeft de bezoldiging van de directeur-bestuurder vastgesteld op basis van de van toepassing zijnde CAO en deze bezoldiging wordt gemeld in het jaarverslag;
5. De RvT heeft een reglement opgesteld waarin de taken, verantwoordelijkheden en werkwijze is vastgelegd, alsmede de manier waarop deze worden beoordeeld en geëvalueerd;
6. De samenstelling van de RvT en de daarin benodigde deskundigheid en diversiteit is vastgelegd;
7. De vergoeding van de leden van de RvT is vooraf bepaald en wordt gecommuniceerd in het jaarverslag;
8. Directeur-bestuurder en RvT zien erop toe dat belangenverstrengeling of *conflict of interests* niet optreden, onder meer door jaarlijks melding te maken van nevenfuncties en overige werkzaamheden en eventuele nieuwe nevenfuncties vooraf te overleggen;
9. De directeur-bestuurder draagt de verantwoordelijkheid voor sluitende interne procedures, interne controle en financiële verslaglegging..

Blik op de toekomst

Al in het jaarverslag van 2015 stond het als volgt geformuleerd:

De uitdaging voor Hart in de komende jaren ligt op het vlak van het versterken en uitbouwen van het netwerk in het onderwijs (PO en VO als basis, maar in de toekomst ook nadrukkelijk het vizier richtend op MBO en HBO). Dáár kan Hart zijn doel en bedoeling het beste waarmaken: het voor iedereen bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk maken van samenhangend en hoogwaardig cultuureducatief aanbod. Voor CiVT zullen gaandeweg andere verdienmodellen moeten worden ontwikkeld: waar nodig of mogelijk zal het aanbod meer en meer worden uitbesteed in plaats van het zelf (allemaal) te organiseren. Het cursusaanbod CiVT zal meer en meer kostendekkend moeten worden; het draagvlak om dit aanbod met subsidie blijven doen neemt al enkele jaren af.

Cursisten en docenten zullen elkaar meer en meer rechtstreeks opzoeken, waarbij Hart faciliteert, de diversiteit en kwaliteit waarborgt en het netwerk tussen culturele collega-instellingen (podia, musea, bibliotheek, zelfstandigen) en het binnen- en buitenschoolse aanbod organiseert. Deze ontwikkeling is in het hele land te zien, vooral in de grotere steden, waar de traditionele, gesubsidieerde Centra voor de Kunsten thans stuk voor stuk aan het einde van hun levenscyclus in de huidige vorm beginnen te raken, en dus hun rol in de lokale samenleving opnieuw moeten bepalen. Ook in het beleid vanuit het ministerie ligt deze verschuiving besloten; ook daar wordt het belang van de cultuureducatie in het PO en VO als richtinggevend voor organisaties als Hart beschouwd.

Hart wil voorop lopen in deze ontwikkeling, samen met collega's in vergelijkbare steden (Zaandam, Arnhem, Den Haag, Utrecht).

De hierboven beschreven ontwikkeling vormde de basis voor Hart 3.0.

Voor de periode 2017 – 2020 zijn de prioriteiten:

1. Uitbouwen en verstevigen van Cultuur in School
2. Gezonde exploitatie, versneld inlopen negatief eigen vermogen
3. Uitstekende reputatie opbouwen als culturele bruisende plek in Haarlem
4. Verstreken profiel taalonderwijs
5. Ontwikkelen nieuw PopCentrum

Continuïteit en risico's

Met een gemotiveerd en kwalitatief hoogwaardig team is Hart klaar voor de toekomst; het nieuwe bedrijfsplan Hart 3.0 wordt breed gedragen. De reputatie van Hart binnen het Onderwijs is uitstekend, en ook onze vaste en incidentele huurders zijn zeer tevreden over Hart en komen graag terug. Doordat er met de gemeente Haarlem een meerjarige subsidie-afsprake is gemaakt, en Hart ook met het fonds voor Cultuurparticipatie meerjarenafspraken heeft, zijn de risico's op het gebied van inkomsten voor de komende jaren in belangrijke mate afgedekt. Het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering is structureel verbeterd, en Hart zet in op verdere toename van de omzet en het terugbrengen van vaste personeelslasten. Met een negatief eigen vermogen en een exploitatie die zeer beperkt de ruimte biedt om verder kosten te besparen, blijft het desondanks scherp aan de wind zeilen voor Hart. Directie, RvT en MT zijn zich hier ten volle van bewust en stellen alles in het werk om te blijven zoeken naar mogelijkheden om kosten te reduceren, omzet te verhogen en efficiency te vergroten.

Stichting Hart onderkent het onderstaande als risico's:

1. Afhankelijkheid van gemeentelijke en landelijke subsidies en regelingen. Bij wijziging van gemeentelijk beleid (andere samenstelling college B&W) of wegvallen van landelijke regelingen vallen inkomsten weg terwijl vaste kosten blijven bestaan. Dit risico wordt ondervangen door het gemeentebestuur actief en grondig te informeren over de resultaten die Hart bereikt, het belang van Hart voor de samenleving, actieve politieke lobby, al dan niet in samenwerking met andere culturele instellingen en/of vanuit de branchevereniging gecoördineerde belangenbehartiging;
2. Bij langdurige ziekte van medewerkers is er geen financiële ruimte om structurele vervanging te organiseren. Een verzuimkostenverzekering is voor een organisatie met de omvang en de samenstelling van het medewerkersbestand niet rendabel.
Regelmatig geregeld werkoverleg, maandelijkse plenaire medewerkersbijeenkomsten, goede mogelijkheden voor individuele scholing en begeleiding en voldoende ruimte voor informeel collegiaal contact zorgen voor een grote betrokkenheid op elkaar en op het werk. Door de geregelde cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken worden eventuele problemen in een vroeg stadium herkend en kan er door de leidinggevende tijdig worden bijgestuurd. In 2017 wordt een vertrouwenspersoon aangesteld.

3. De controle op voorraad, in- en verkoop van artikelen in Café Hart vindt plaats aan de hand van een toetsing op de gerealiseerde marge; de omzet wordt wekelijks geboekt, de kas wordt dagelijks opgemaakt en gecontroleerd. Er is in het café geen geavanceerde registerkassa aanwezig die controle op product mogelijk maakt. Het risico op diefstal of het niet afrekenen van producten door eigen medewerkers is aanwezig. De kosten van een geavanceerd controlesysteem zijn in relatie tot de omvang van de risico's te hoog. Daarnaast sturen we op betrokkenheid en loyaliteit van de desbetreffende medewerkers en hebben we geen enkele aanleiding om aan te nemen dat zij niet te goeder trouw zouden zijn.
4. Een belangrijke inkomstenbron voor Hart is de verhuur van (les)ruimtes. Het is een risico dat de geprognostiseerde omzet niet gehaald wordt. Dit risico wordt ondervangen door tijdig en actief te acquireren, snel te reageren op offerte-aanvragen, een goede relatie met bestaande huurders te onderhouden en uitstekende vindbaarheid via Google Ads en social media.

Beknorte begroting 2017

	Vastgestelde begroting 2017
Opbrengsten	
1 Subsidie	
Gemeente Haarlem	1.796.701
Overige Gemeente	63.704
2 Sponsoring en fondswerving	106.833
3 Eigen inkomsten	597.844
TOTAAL OPBRENGSTEN	2.565.082
Uitgaven	
4 Directe productiekosten	1.124.533
5 Personeelskosten	606.593
6 Huisvestingskosten	410.957
7 Bedrijfskosten	306.510
8 Fictiekosten	197.520
TOTAAL UITGAVEN	2.646.113
Resultaat	81.031-

Woord van dank

Alle medewerkers van Hart zijn dagelijks in de weer om cultuureducatie toegankelijk, bereikbaar en kwalitatief hoogstaand te houden. We doen dat omdat we weten en ervaren dat kunst en cultuur van groot belang zijn: voor ieder individueel mens – jong of oud, voor scholen, voor instanties en voor de samenleving als geheel. We kunnen ons werk doen omdat we voor een belangrijk deel gesubsidieerd worden. We zijn onze subsidienten dan ook bijzonder erkentelijk voor hun structurele bereidheid om via Hart te investeren in een cultureel klimaat. Hart blijft daar met passie en professionaliteit graag tot in lengte van jaren aan bijdragen.

Haarlem, april 2017

Frans Funnekotter, directeur-bestuurder stichting Hart

Verslag van de Raad van toezicht Hart over 2016

De Raad van Toezicht van Hart – naast de voorzitter bestaande uit 3 leden - is in 2016 vijfmaal in reguliere vergadering bijeengekomen. Daarnaast waren er afgelopen jaar een aantal bijzondere gebeurtenissen, zoals het vaststellen van het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2017-2020 en de juridische afwikkeling van het vertrek van medewerkers naar aanleiding van de in 2014 ingezette reorganisatie, die een aantal bijzondere bijeenkomsten van de Raad van Toezicht noodzakelijk maakte.

Uiteraard zijn in 2016 ook de twee formele commissies van de Raad van Toezicht, de renumeratiecommissie en de auditcommissie, aan het werk geweest om respectievelijk de directeur van Hart – Frans Funnekotter – op zijn functioneren te beoordelen en om gegrond goedkeuring te kunnen hechten aan de jaarrekening en het jaarverslag, mede gebaseerd op de adviezen van de accountant.

De resultaten van Hart in 2016 mogen er zijn. Aan de hand van het genoemde meerjarenbeleidsplan heeft de gemeente Haarlem en een aantal omliggende gemeenten het aanbod van cultuur- en muziekonderwijs door Hart weer voor een periode van vier jaar vastgelegd en ondersteunt de subsidiegever van harte de door Hart ingezette strategische koers om het cultuur- en muziekonderwijs voor een langere tijd zeker te stellen. Ook zijn in 2016 de contouren van een nieuw centrum voor onderwijs en beoefening van popmuziek – op het Slachthuisterrein – nader ingevuld en is er meer zicht en zekerheid gekomen op een dergelijke ruimte voor popmuziek die noodzakelijk is geworden met het vertrek van Hart uit de Egelantier. De financiële situatie van Hart blijft kwetsbaar, maar met de ingezette strategische koers en een continuering in de komende jaren in navolging van het positieve financiële resultaat in 2016, werkt Hart toe naar een meer financieel gezonde en solide basis.

De Raad van Toezicht bedankt de medewerkers en de directeur voor de inspanningen die zij in 2016 hebben geleverd die aan dit positieve beeld hebben bijgedragen. Daarnaast is de Raad van Toezicht de partijen in de omgeving van Hart, zoals de gemeenten, de onderwijsinstellingen, de muziek- en cultuurdocenten, maar natuurlijk ook de leerlingen, cursisten en bezoekers van Hart erkentelijk voor hun inzet om van Hart een succes te maken; een herkenbare organisatie, met een kwalitatief goed aanbod van kunst- en cultuureducatie. Een aanbod dat alom door de bewoners van Haarlem en omstreken wordt gewaardeerd.

Haarlem, april 2017
Victor Eiff, voorzitter Raad van Toezicht

Overzicht van bestuur en Raad van Toezicht per 1 januari 2017

Bestuurder

F.J. (Frans) Funnekotter is directeur-bestuurder van Hart sinds 1 mei 2015. Na zijn studie aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam werkte hij ruim 20 jaar als muziekdocent en koördirigent op verschillende scholen en centra voor de kunsten. Als directeur-bestuurder was hij eerder werkzaam bij Muziekschool Waterland, Cool kunst en Cultuur en Stadspodia Leiden. Hij is lid van de raad van toezicht van LUX Nijmegen en penningmeester/secretaris van het bestuur van Stichting Buitenkunst.

Raad van Toezicht

V. L. (Victor) Eiff is sinds 1 januari 2015 voorzitter van de RvT van Hart. Hij is werkzaam als directeur van het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten.

Daarnaast is hij eigenaar van een adviesbureau op het gebied van organisatie- en financieel advies.

W.J. (Wouter) van Kan is sinds 1 maart 2012 lid van de Raad van Toezicht. Hij is werkzaam als directeur business services & finance bij het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen in Den Haag. Daarnaast is hij bestuurslid van Stichting Het Dorpshuis in Bloemendaal, Stichting Steunfonds Cliënten SHDH en Stichting VVE de Krocht.

R.E. (Rob) Jansen is sinds 1 maart 2012 lid van de Raad van Toezicht. Hij werkt vanuit zijn eigen onderneming als interimmanager en strategisch adviseur voor bedrijven in de zakelijke- en financiële dienstverlening. Daarnaast is hij actief als voorzitter van het bestuur van de Stichting Tennissport Eindhoven en in diverse maatschappelijke werkgroepen.

C.P. (Carel) Weijers is sinds 24 mei 2011 lid van de Raad van Toezicht. In 2015 nam hij afscheid als personeelsconsulent bij de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Hij is actief als bestuurslid van Stichting Muziek Instituut van de Kathedraal St. Bavo te Haarlem, bestuurslid van Stichting Drie Koren Festival, penningmeester Stichting belangen ouders en leerling-vliegers IAC, penningmeester Stichting Organisatie Bijzondere Concerten, penningmeester en zakelijk leider Vocaal Ensemble Haarlem Voices en bestuurslid van Stichting Kathedrale Basiliek St. Bavo te Haarlem.

Rooster van aftreden Raad van Toezicht

V.L. Eiff	1 januari 2019 (eerste termijn)
R.E. Jansen	1 maart 2020 (tweede termijn)
W.J. van Kan	1 maart 2020 (tweede termijn)
C.P. Weijers	24 mei 2019 (tweede termijn)

1. Balans per 31 december 2016
(na resultaatbestemming)

Activa

1. **Vaste activa**
Boekwaarde Materiële vaste activa

Vlottende activa

2. Voorraad
3. Debiteuren
4. Vorderingen
5. Liquide middelen

Totaal activa

31 december 2016	31 december 2015
177.756	136.864
1.901	-
45.293	37.077
36.431	52.144
104.992	184.766
366.373	410.851

Passiva

6. **Eigen vermogen**
7. **Langlopende schulden**
BNG lening 10 jaar
8. **Kortlopende schulden**
Aflossingsverplichtingen

Crediteuren

Overige schulden

Overlopende passiva

Totaal passiva

31 december 2016	31 december 2015
1.118.600-	1.422.019-
910.000	1.040.000
130.000	130.000
96.182	79.815
232.753	234.311
116.038	348.744
366.373	410.851

2. Staat van baten en lasten over 2016

Baten

1. Bijdrage gemeenten

Haarlem

2. Opbrengst lesgeld

3. Huurinkomsten

4. Omzet Hart Café

5. Opbrengsten onderwijs

Inkomsten Gemeente Haarlem

Inkomsten overige gemeenten

Inkomsten overige subsidies

Inkomsten uit projecten en scholen

6. Overige opbrengsten

Overige fondsen en sponsoring

Overige baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
1. Bijdrage gemeenten Haarlem	1.463.429	1.463.429	1.606.425
2. Opbrengst lesgeld	288.069	335.000	444.257
3. Huurinkomsten	118.267	108.800	24.903
4. Omzet Hart Café	28.362		
5. Opbrengsten onderwijs			
Inkomsten Gemeente Haarlem	306.719	306.719	223.019
Inkomsten overige gemeenten	63.704	63.704	66.305
Inkomsten overige subsidies	92.676	92.676	128.833
Inkomsten uit projecten en scholen	336.395	292.157	363.726
	799.494	755.256	781.883
6. Overige opbrengsten			
Overige fondsen en sponsoring	50.000	50.000	-
Overige baten en lasten	58.466	1.500	69.360
	108.466	51.500	69.360
	2.806.087	2.713.985	2.926.828

Lasten

7. Personeelskosten

Personeel in loondienst

Overige personeelskosten

8. Freelancers

9. Huisvestingskosten

Huur

Café Hart inkopen

Overige huisvestingskosten

10.b Organisatiekosten

10.b Automatisering

11. Afschrijvingen

12. Marketing en Communicatie

13. Activiteitenkosten CIS

14.a Cashback leerlingen VHM

14.b Uitvoeringskosten

14.c Leermiddelen, materialen, innovatie

15. Onvoorziene uitgaven

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
7. Personeelskosten			
Personeel in loondienst	922.815	918.980	1.208.614
Overige personeelskosten	36.611	54.500	96.258
	959.426	973.480	1.304.872
8. Freelancers	168.713	220.800	174.834
9. Huisvestingskosten			
Huur	285.577	308.700	346.961
Café Hart inkopen	11.579	-	-
Overige huisvestingskosten	192.470	218.200	125.809
	489.626	526.900	472.770
10.b Organisatiekosten	99.506	95.500	90.374
10.b Automatisering	43.144	50.000	59.500
11. Afschrijvingen	37.588	48.000	38.538
12. Marketing en Communicatie	102.440	135.000	125.916
13. Activiteitenkosten CIS	461.309	472.060	531.367
14.a Cashback leerlingen VHM	52.000	52.000	34.125
14.b Uitvoeringskosten	12.748	15.000	12.163
14.c Leermiddelen, materialen, innovatie	13.182	35.000	18.753
15. Onvoorziene uitgaven	-	5.000	-
	821.917	907.560	910.735
	2.439.682	2.628.740	2.863.212
Resultaat uit reguliere exploitatie	366.405	85.245	63.616
16. Frictiekosten	-62.986	-69.203	-833.050
Resultaat inclusief frictiekosten	303.419	16.042	-769.433

3. Kasstroomoverzicht over 2016

Kasstroom uit activiteiten

Saldo exploitatie

Afschrijvingskosten

Cashflow

Onttrekking voorzieningen

Lening BNG

Kasstroom uit investeringen

Mutatie werkkapitaal

Vorderingen

Kortlopende schulden

Afname van het saldo van liquide middelen

2016	2015
303.419	-769.433
37.589	38.538
341.008	-730.895
-	-27.500
-130.000	-130.000
-78.480	-64.335
5.596	406.768
-217.898	-442.336
-79.774	-988.298

Saldo 1 januari

Mutaties 2016

Saldo 31 december

184.766	1.173.064
-79.774	-988.298
104.992	184.766

4. Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

Bij de verslaglegging is de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJ640 toegepast zoals die geldt voor organisaties zonder winstoogmerk.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Hart bestaan voornamelijk uit:

- het bieden van kunst-, cultuur- en vrije tijdseducatie ten einde de bevolking van Haarlem en omgeving in de gelegenheid te stellen zich op deze gebieden te ontwikkelen;
- het bevorderen van amateurkunstbeoefening en cultuur- en kunsteducatie.

Vestigingsadres en inschrijvingsnummer inschrijfnummer handelsregister

Stichting Hart is feitelijk en statutair gevestigd op Kleine Houtweg 18, 2012CH te Haarlem, en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 52788636.

Subsidiebepalingen

De stichting volgt voor de toerekening van baten en lasten aan de subsidie jaren de subsidiebepalingen van de subsidiegevers. De gemeente Haarlem hanteert de Algemene subsidieverordening Haarlem.

Algemene waarderingsgrondslag

Activa en verplichtingen worden standaard gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de exploitatierekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteit

Het eigen vermogen van stichting Hart bedraagt per 31 december 2016 € 1.118.600 negatief. De financiering hiervan vindt geheel plaats met kortlopende/langlopende schulden, waaronder door de BNG verstrekte lening met garantstelling van de gemeente Haarlem.

De stichting stelt alles in het werk om zijn verplichtingen jegens de bank in het kader van deze financiering na te komen. Wij verwachten dat de kasstroom over de komende boekjaren zich positief zal ontwikkelen als gevolg van de inmiddels getroffen maatregelen en het strategisch meerjarenplan wat op basis van voortschrijdend inzicht en marktontwikkelingen wordt getoetst en waar nodig bijgesteld. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa/verplichtingen en van baten/lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Herziening van de schattingen wordt opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De investeringen in materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de economische levensduur. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Vorderingen hebben een verwachte looptijd van maximaal een jaar.

Voorraad

De horeca-voorraden worden gewaardeerd tegen de gemiddelde inkoopprijs en vaste verrekenprijs. Bij waardering wordt rekening gehouden met eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

Langlopende schulden

De schulden zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieresultaat

Algemeen

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de toegekende subsidies, de overige opbrengsten en overige bijdragen en alle aan het boekjaar toe te rekenen kosten.

De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht, respectievelijk het jaar waarop de opbrengsten betrekking hebben.

Voor in het verslagjaar gestarte activiteiten bestaat een risico dat hier voor toegezegde middelen lager zullen worden vastgesteld. Eventuele correcties zullen, op basis van de vaststelling van het subsidie, in het eerstvolgende verslagjaar worden verwerkt. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Pensioenlasten

Bij Stichting Hart is sprake van een bij pensioenfonds Zorg en Welzijn en pensioenfonds ABP ondergebrachte pensioenregeling. Deze pensioenregeling wordt als toegezegde pensioenregeling gekwalificeerd.

Verwerking in de jaarrekening van Stichting Hart vindt plaats als toegezegde bijdrageregeling omdat Stichting Hart geen verplichting heeft om aanvullende bijdragen te voldoen, anders dan hogere toekomstige premies indien sprake is van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds.

Afschrijvingen materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende activa. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

De afschrijvingspercentages bedragen (per jaar):

Verbouwingen	10 %	Hardware (automatisering)	20 %
Instrumentarium	20 %	Software (automatisering)	20 %
Inventaris	20 %		

Saldo rentebaten/-lasten

Dit betreft de ontvangen en betaalde rente van derden.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd. Zie ook toelichting op de staat van baten en lasten 2016.

5. Toelichting op de balans per 31 december 2016

Bedragen afgerond op hele euro's

Activa

1. Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings automatiseringsapparatuur

Aanschaffingen vaste activa per 1-1

Desinvesteringen aanschafwaarde

Aanschaffingen boekjaar

Afschrijvingen per 1-1

Desinvesteringen afschrijvingen

Afschrijvingen boekjaar

Boekwaarde per 31-12

Investerings

muziekinstrumenten/leermiddelen

Aanschaffingen vaste activa per 1-1

Desinvesteringen aanschafwaarde

Aanschaffingen boekjaar

Afschrijvingen per 1-1

Desinvesteringen afschrijvingen

Afschrijvingen boekjaar

Boekwaarde per 31-12

Investerings inventarissen/verbouwingen

Aanschaffingen vaste activa per 1-1

Desinvesteringen aanschafwaarde

Aanschaffingen boekjaar

Afschrijvingen per 1-1

Desinvesteringen afschrijvingen

Afschrijvingen boekjaar

Boekwaarde per 31-12

Instrumenten Muziekclub

Aanschaffingen per 1-1

Aanschaffingen boekjaar

Afschrijvingen per 1-1

Afschrijvingen boekjaar

Boekwaarde per 31-12

Gefinancierd met fondsen

Gem. Haarlem, overdracht investeringen

Kleine Houtweg 18 en 24

Aanschaffingen per 1-1

Aanschaffingen boekjaar

Afschrijvingen per 1-1

Afschrijvingen boekjaar

Boekwaarde per 31-12

Gefinancierd door de Gemeente Haarlem

Transporteren

	2016		2015	
	132.769		106.029	
	13.493-			
	4.620		26.740	
	123.896		132.769	
	71.131		49.873	
	13.493-			
	18.760		21.258	
	76.398		71.131	
	47.498			61.638
	90.687		90.687	
	71.149-			
	3.592		-	
	23.130		90.687	
	78.746		68.871	
	71.149-			
	4.958		9.875	
	12.555		78.746	
	10.575			11.941
	90.785		53.189	
	13.966-			
	70.268		37.596	
	147.087		90.785	
	27.500		20.094	
	13.966-			
	13.870		7.406	
	27.404		27.500	
	119.683			63.285
	113.209		113.209	
	-		-	
	113.209		113.209	
	74.707		49.333	
	25.374		25.374	
	100.081		74.707	
	13.128			38.502
	13.128-			38.502-
	-			-
	155.580		155.580	
			-	
	155.580		155.580	
	16.260		16.260	
	16.260		-	
	32.520		16.260	
	123.060			139.320
	123.060-			139.320-
	-			-
	177.756			136.864

16

5. Toelichting op de balans per 31 december 2016

Bedragen afgerond op hele euro's

Activa

	2016	2015
Transport	177.756	136.864
Vlottende activa		
Voorraad		
2. Hart Café	1.901	-
3. Diverse debiteuren		
Debiteuren	49.798	38.882
Debiteuren voorgaande boekjaren	495	3.195
Voorziening dubieuze debiteuren	5.000-	5.000-
	45.293	37.077
4. Vorderingen		
Belasting/pensioen nog te ontvangen	7.760	15.006
NH-archief servicekosten nog te ontvangen	-	2.398
Rente en overige nog te ontvangen	426	1.892
VHM vooruitbetaalde kosten	-	11.400
Onderhoudsabonnement software	12.649	11.837
Vooruitbetaalde rente lening	8.390	8.390
Bach, correctie kopieerkosten	6.024	-
Overige nog te ontvangen bedragen	1.183	1.221
	36.431	52.144
5. Liquide middelen		
ING vermogensrekening	92.000	1.248
ING betaalrekening	12.164	23.518
Kas	828	160.000
	104.992	184.766
Totaal activa	366.373	410.852

5. Toelichting op de balans per 31 december 2016

Bedragen afgerond op hele euro's

Passiva

6. Eigen vermogen

Eigen vermogen per 1 januari

Toevoeging resultaat

Balans per 31 december

7. Langlopende schulden

BNG lening 10 jaar, stand per 1-1

Aflossing boekjaar

Aflossingsverplichting

Stand per 31-12

In 2014 is een lening verstrekt door de BNG aan Hart. De hoofdsom bedraagt € 1.300.000, af te lossen in 10 jaarlijkse termijnen van € 130.000 voor het eerst op 10 december 2015.

Het rentepercentage bedraagt 1,3 % (jaarlijks achteraf te voldoen op 10 december).

De aflossingsverplicht voor het komend boekjaar van BNG-lening is opgenomen onder de kortlopende schulden.

8. Kortlopende schulden

BNG aflossingsverplichting

Belastingen en premie sociale verzekeringen

Loonheffing/sociale lasten

Afdracht pensioenpremie

BTW-afdracht

Crediteuren en overige kortlopende schulden

Crediteuren

Huur en overige huisvestingskosten/horeca

Groot onderhoud en RI&E

Gemeente Haarlem

Arbo/accountant/auteursrechten/OAK

Website en overige publiciteit

Patronaat popkoor najaar

Dag Cultuureducatie

Frictiekosten, ABP aanvulling BWU 2015-2016

Studiekosten/aanvulling vakantiedagen

VHM kantoorkosten

CIS transitiekosten docent

Nog te betalen kosten CIS

Nog te betalen freelancers CIVT

Pensioen 2015-2016

ING bankkosten

Transporteren

	2016	2015
	1.422.018-	652.586-
	303.419	769.433-
	1.118.600-	1.422.018-
	1.170.000	1.300.000
	130.000-	130.000-
	1.040.000	1.170.000
	130.000-	130.000-
	910.000	1.040.000
	130.000	130.000
	37.086	37.061
	-	2.602-
	3.441	362-
	40.527	34.097
	96.182	79.815
	40.013	31.250
	5.000	-
	-	42.672
	10.584	53.239
	-	16.000
	-	5.000
	-	7.500
	15.117	81.000
	3.750	5.940
	7.600	5.750
	-	11.463
	30.011	7.489
	4.900	-
	2.202	-
	367	2.074
	215.726	349.191
	177.653	131.269

5. Toelichting op de balans per 31 december 2016

Bedragen afgerond op hele euro's

Passiva

	2016	2015
Transport	177.653	131.269
Moolenzyzerfonds		
Balans per 1-1-2015	11.841	11.841
Edgar Donkersfonds Popschool		
Vooruitontvangen	-	50.000
Muziek Lab		
Muziek Lab vooruitontvangen	48.633	51.535
*Cultuurparticipatiefonds doorgeschoven bedragen	12.268	45.000
	60.901	96.535
Transitorische posten		
Vooruitgefactureerd lesgeld/onderwijs	60.352	74.191
HIT 70 jaar vooruitontvangen	10.321	-
	70.673	74.191
Personeelslasten		
Vakantietoelage	28.793	30.171
Personeel borg	760	1.095
Nog te betalen vakantie-uren	15.750	15.750
	45.303	47.016
Totaal passiva	366.373	410.851

* In het kader van het project CMK zijn subsidies ontvangen. Deze subsidies zijn niet geheel in het jaar zelf besteed. Het nog niet bestede bedrag is opgenomen onder de post kortlopende schulden.

Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen

Pensioenfondsen Zorg en Welzijn

Bij stichting Hart is sprake van een bij pensioenfondsen Zorg en Welzijn ondergebrachte pensioenregeling.

Deze pensioenregeling wordt als toegezegde pensioenregeling gekwalificeerd.

Verwerking in de jaarrekening van stichting Hart vindt plaats als toegezegde bijdrageregeling omdat stichting Hart geen verplichting heeft om aanvullende bijdragen te voldoen, anders dan hogere toekomstige premies indien sprake is van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds.

Lening NHA

In 2013 heeft het Noord-Hollands Archief (NHA) een lening ten bedrage van € 200.000 ontvangen van de gemeente Haarlem in het kader van de betalingsverplichtingen uit hoofde van de aanpassingen (ten behoeve van stichting Hart) aan het pand Kleine Houtweg 18 te Haarlem.

Stichting Hart heeft zich verplicht om de jaarlijkse rente en aflossing te voldoen aan het NHA. De jaarlijkse aflossing bedraagt € 20.000. Zowel de rente als de aflossing wordt onder de frictiekosten

1 mei te voldoen. Het saldo van de lening bedraagt per 31-12-2016 € 140.000.

Lening BNG

In 2014 is besloten tot een reorganisatie, waarbij een deel van het personeelsbestand, grotendeels gevormd door muziekdocenten en daarnaast enkele ondersteunende medewerkers al dan niet met deeltijdontslag, de organisatie verlaat. Deze reorganisatie is per 1 april 2015 uitgevoerd.

De kosten van de reorganisatie worden gevormd door afvloeiingsregelingen, kosten voor juridische bijstand, fiscaal advies, overige kosten voortvloeiend uit verplichtingen in het Sociaal Plan, alsmede de kosten van de rente van de lening. Deze kosten zijn niet in de jaarrekening 2014 opgenomen, maar worden opgenomen in het jaar van uitbetaling van de betreffende posten.

De kosten van de reorganisatie worden geraamd op € 1.300.000. De financiering van de reorganisatie is gewaarborgd door het aantrekken in 2014 van een lening van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten groot € 1.300.000, met een garantstelling van de gemeente Haarlem. De lening heeft een looptijd van 10 jaar.

Het rentepercentage bedraagt 1,3%.

6. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

2. Opbrengsten lesgeld

In het totaal is er **€47.000** minder lesgeld binnengekomen dan begroot omdat er minder cursussen zijn gegeven. De kosten van freelancers waren €52.000 lager dan begroot. Per saldo is het resultaat van de leselden €5.000 hoger. De verhouding inkomsten leselden/inhuur docenten is verbeterd omdat de cursussen die gestart zijn vaak meer leerlingen hadden dan het minimale vereiste.

3. Huurinkomsten

De huurinkomsten zijn **€9.500** hoger dan begroot. De huurinkomsten van de VHM zijn €4.000 lager vanwege een te hoog begroot tarief per uur. De VHM heeft 730 uur meer gehuurd dan was begroot. De inkomsten verhuur Cultureel en Commercieel zijn €13.500 hoger dan begroot. Hart krijgt steeds meer vaste huurders en steeds meer huurders weten de weg te vinden naar Huren bij Hart.

4. Omzet Hart Café

Sinds 1 september wordt het Café beheerd door Hart zelf. De omzet bedroeg €28.362. De inkoopwaarde van de omzet (exclusief de voorraad) bedroeg €11.579. De bruto winst is €16.783. De personeelslasten van de medewerkers van het Café zijn €17.500. Het resultaat van de eerste vier maanden bedraagt **-/-€717**. Vanaf 1 december is de receptie opgeheven en zijn de barmedewerkers het eerste aanspreekpunt van bezoekers van Hart. De overige werkzaamheden van de medewerker receptie zijn overgenomen door de medewerkers van de backoffice. Deze wijziging levert ook een besparing op. De omzet van het Café is hoger dan de omzet in dezelfde periode in 2015. Dit komt omdat we meer huurders hebben en daardoor meer bezoekers van het Café.

5. Opbrengsten onderwijs

We hebben in 2015 €45.000 (bijdrage Cultuur Participatiefonds ten behoeve van Het project Cultuur met Kwaliteit) door geschoven naar 2016. Hier staan ook kosten tegenover. Het resultaat van de projecten CIS is €13.500 hoger dan er was begroot (zie bijlage VII). Dit komt vooral omdat er tegen een gunstig tarief freelancers zijn ingekocht.

6. Overige baten en lasten

Afwikkeling afrekening GR Gemeente Haarlem	€43.000
Marketing en Communicatie uit 2015	€16.000
Arbokosten 2012-2015	€18.000
Auteursrechten tot en met 2015	€13.500
Afboeking facturen CIS	€3.500
Patronaat Popkoor	€5.000
Rente 2015	€3.000
Medewerker facilitair, afkoopsom	-/-€32.000
Servicekosten 2013-2014-2015	-/-3.000
Afkoop contract kopieerapparaat	-/-€2.500
OAK contributie 2015	-/-€4.500
Overige baten en lasten	-/-€2.000
Totaal	€58.000

6. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

7. Personeel in loondienst

De salarislasten zijn per saldo €4.000 hoger uitgevallen. Het verschil bestaat uit de volgende posten.

- Medewerkers Hart Café zijn per 1 september in dienst getreden bij Hart. Voorheen beheerde horecagelegenheid Dijkers het café. Meerkosten personeel €17.500.
- Uitdiensttreding medewerkers bedrijfsvoering, receptie, facilitair en docent CIS €63.000
- Vervanging medewerkers uitdienst en meeruren facilitair €14.000
- Meeruren CIS die naar projecten zijn geboekt €30.000
- Overige verschillen €2.500

7. Overige personeelskosten

De overige personeelslasten zijn € 17.000 lager dan begroot vanwege:

- Opzegging ziekteverzuimverzekering en arbodienst (€6.000 lager);
- De post attenties personeel is hoger (€3.000). Dit komt vanwege afscheidsfeestje, zomerbarbecue en kerstdiner;
- Bij het opstellen van de begroting is er rekening gehouden met een post vervanging bij ziekte. Hier hebben we geen gebruik van gemaakt (€17.000);
- De post overige personeelskosten is hoger (€1.000) vanwege de inzet van vrijwilligers;
- De post koffie en thee personeel is hoger (€2.000). De afrekening van het verlies van Dijkers die tot september het Café beheerde was hoger dan verwacht;

Beloning bestuurders en toezichthouders (in het kader van de Wet Normering Topinkomens):

Zie pagina 22 en 23

8. Freelancers

De post freelancers is €52.000 lager dan begroot. Dit komt omdat er minder cursussen zijn gegeven waardoor er ook minder docenten moesten worden ingehuurd. De verhouding inkomsten lesgeelden/inhuur docenten is verbeterd omdat de cursussen die gestart zijn vaak meer leerlingen hadden dan het minimale vereiste. Er is €47.000 minder lesgeeld binnen gekomen. Per saldo is het resultaat €5.000 hoger.

9. Huisvesting

De huur is € 23.000 lager:

- De huur van de Egelantier ten behoeve van de VHM is €22.000 lager dan begroot omdat we halverwege 2016 de huur hebben beëindigd.
- Vanaf september huren we ruimten van het Patronaat op het Slachthuisterrein voor de activiteiten van de VHM. Deze kosten waren niet begroot (€6.000).
- De huur van de Egelantier van overige ruimten is €4.000 lager omdat de huur per 1 juli is opgezegd.

6. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

- Per 1 september huren wij ruimten aan de Oorkondelaan voor activiteiten CIVT (€2.500). Dit was niet begroot.
- De huur van het Stedelijk Gymnasium is €1.500 lager omdat we cursussen naar de Kleine Houtweg hebben verplaatst;
- De huur van de Schakel en Posthuis is €1.000 lager dan begroot omdat er minder uren zijn gehuurd.
- De huur van de Kleine Houtweg 18+ 24 is €3.000 lager dan begroot;

De overige huisvestingskosten/Café Hart inkopen zijn €14.000 lager:

- De servicekosten Kleine Houtweg zijn €20.000 lager vanwege lagere kosten gas en elektra;
- De servicekosten Egelantier zijn €4.000 lager omdat we per 1 juli de huur hebben opgezegd.
- De post rente en aflossing is €2.000 lager. Deze kosten zijn te hoog begroot.
- De post Onderhoud gebouwen/beveiliging/overige is €25.500 hoger vanwege de verhuizing uit de Egelantier naar het Slachthuisterrein en de kosten vanwege het uitstellen van de verbouwing van de corridor. In deze post is ook €5.000 opgenomen RI&E welke wordt uitgevoerd in 2017.
- De kosten van de schoonmaak Kleine Houtweg en Egelantier zijn €18.500 lager dan begroot omdat de afdeling facilitair per 1 april grotendeels zelf de schoonmaak regelt.
- De kosten van inkoop Café waren €11.500 niet begroot. Zie ook de post omzet Café
- Café-De is lager €1.500 omdat er meer gebruik gemaakt is van Hart Café. Het leasecontract van de koffieapparaten is in 2017 afgekocht.
- De post verzekeringen is €5.000 lager omdat we per 1 juli de huur van de Egelantier hebben opgezegd.

10. Organisatiekosten-automatisering

De organisatiekosten en automatiseringskosten zijn per saldo €3.000 lager.

11. Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten zijn per saldo €10.000 lager dan begroot. Dit komt omdat de investering voor een nieuwe website is uitgesteld naar 2017-2018.

12. Marketing en Communicatie

Er is €33.000 minder uitgeven omdat er bespaard is op onder andere drukwerk (€11.500) omdat er steeds meer gebruik gemaakt wordt van online marketing. In 2016 zou er een nieuwe huisstijl ontwikkeld worden. Dit is grotendeels verschoven naar 2017 (€14.500). Er was rekening gehouden met de inhuur van een medewerker M&C voor €17.000. Er is €10.000 uitgegeven. Dit is een besparing van €7.000

14.b en 14.c Uitvoeringskosten, leermiddelen, materialen en innovatie

De kosten zijn €24.000 lager dan begroot. Dit komt vooral omdat er niet geïnvesteerd is in leermiddelen voor de cursussen CIVT vanwege de reorganisatie. Ook is de post innovatie is niet aangesproken vanwege de nieuwe plannen.

16. Friciekosten

In de begroting 2015 en 2016 was een bedrag van €52.000 opgenomen om nieuwe leerlingen tot 21 jaar aan te trekken door middel van een cashbackactie. In 2015 is er €5.250 en in 2016 €19.050 minder uitgeven. Deze bedragen zijn geboekt ten gunste van de korting op de verhuur aan de VHM.

6. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

WNT-verantwoording 2016 Stichting Hart

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Hart van toepassing zijnde regelgeving: Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Hart is €179.000 Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling¹

bedragen x € 1	F.J. Funnekotter
Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang ² en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,82
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Individueel WNT-maximum³	€146.780
Beloning	€79.357
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	€8.256
Subtotaal	€87.613
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	€87.613
Verplichte motivering indien overschrijding	PM
Gegevens 2015	
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1-5-2015

Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,8
Beloning	€48.357
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	€5.381
Totaal bezoldiging 2015	€53.738

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	V.L. Eiff	R.E. Jansen	W.J. van Kan	C.P. Weijers
Functiegegevens	VOORZITTER	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€26.850	€17.900	€17.900	€17.900
Beloning	€2.420	€1.936	€1.200	€2.086
Belastbare onkostenvergoedingen	-		-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-		-	-
Subtotaal	€2.420	€1.936	€1.200	€2.086
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-		-	-
Totaal bezoldiging	€2.420	€1.936	€1.200	€2.086
Verplichte motivering indien overschrijding	PM		PM	PM
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	€3.800	€1.200	€1.200	€2.400
Belastbare onkostenvergoedingen	-		-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-		-	-
Totaal bezoldiging 2015	€3.800	€1.200	€1.200	€2.400

7. Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming overeenkomstig artikel 14 lid 1:

De directie stelt de jaarrekening vast en legt deze ter goedkeuring over aan de Raad van Toezicht.

Statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming overeenkomstig artikel 14 lid 2:

De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening goed.

Voorstel resultaatbestemming

Aan de Raad van Toezicht wordt voorgesteld om het positieve resultaat over 2016 ad € 303.419 toe te voegen aan de Algemene reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
Afgegeven ten behoeve van de Gemeente Haarlem

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Hart

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op pagina 10 tot en met pagina 25 opgenomen jaarrekening 2016 van Stichting Hart te Haarlem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2016 en de exploitatierekening over 2016 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het directieverslag, beide in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving (RJ 640 'Organisaties zonder winststreven'). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet - en regelgeving opgenomen bepalingen zoals gesteld in de subsidiebeschikking met kenmerk 2015/264395 van de Gemeente Haarlem, inclusief de Beleidsregels toepassing WNT. Het bestuur is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet - en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, alsmede de voornoemde subsidiebeschikking van de Gemeente Haarlem en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de relevante wet - en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Hart per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2016 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet - en regelgeving opgenomen bepalingen zoals die in de subsidiebeschikking met kenmerk 2015/264395 van de Gemeente Haarlem, inclusief de Beleidsregels toepassing WNT, zijn vermeld.

Benadrukking van onzekerheid omtrent de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op de continuïteitsparagraaf in de grondslagen van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat per 31 december 2016 de schulden van Stichting Hart de totale activa overstegen met € 1.118.600. Deze condities, samen met andere omstandigheden zoals uiteengezet in de continuïteitsparagraaf, duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 vereist zijn.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640.

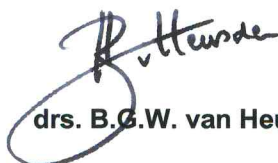
Hilversum, 24 april 2017

Ref: TW 2017.0516.503002

KAMPHUIS & BERGHUIZEN

Accountants/Belastingadviseurs

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

drs. B.G.W. van Heusden RA RV MBV CIA

